

Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

Antagen av kommunfullmäktige, § 97, 2020-12-16,

diarienummer: KS/2020:45, ansvarig: Leva- och verkakontoret,

Reviderad: § 126, KF 2023-10-12, diarienummer: KS/2023:190

Innehållsförteckning

1	Syfte	3
2	Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk	3
2.1	Allmänna bestämmelser	3
2.2.	Rättigheter inom förvaltningsområdet	3
3	Styrning	4
3.1.1.	Nämndernas ansvar	4
3.1.2.	Kommunstyrelsens ansvar	4
3.2.	Aktivitetsplaner	4
3.3.	Uppföljning	5
4	Samråd	5
4.1.	Minoritetens inflytande – samråd och dialog	5
5	Samordnarens ansvar	5
6	Metodstöd för samråd	5

1 Syfte

Nykvarns kommun ingår sedan 1 januari 2015 i finskt förvaltningsområde.

Förvaltningsområdets ansvar och skyldigheter regleras av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) (nedan minoritetslagen).

Riktlinjen syftar till att tydliggöra ansvarsfördelning, uppdrag och uppföljning av kommunens arbete kopplat till det finska förvaltningsområdet.

2 Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Minoritetslagen stiftades i syfte att stärka nationella minoriteters rättigheter att använda sitt språk och utöva sin kultur. Ett antal ändringar i minoritetslagen trädde i kraft 1 januari 2019 i syfte att ytterligare stärka minoriteternas rättigheter.

Minoritetslagen stiftar grundläggande rättigheter för judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Inom förvaltningsområdet utökas myndighetens skyldigheter gentemot minoriteten. Då Nykvarns kommun är ett finskt förvaltningsområde är det den sverigefinska minoriteten som har en utökad rätt.

2.1 Allmänna bestämmelser

Lagen har ett antal allmänna bestämmelser för myndigheter oberoende av om myndigheten är ett förvaltningsområde eller inte, dessa skyldigheter är bland annat:

- Kommuner och regioner ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt minoritetslagen och de föreskrifter som lagen hänvisar till.
- Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. De ska även främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige.
- Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.
- Kommuner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

2.2. Rättigheter inom förvaltningsområdet

Kommunens skyldigheter inom förvaltningsområdet är bland annat:

- Tillgodose enskildas rätt att använda språket vid muntlig och skriftliga kontakter med kommunen, samt skyldigheten att besvara den enskilda muntligt eller skriftligt.
- Erbjudna förskola och äldreomsorg, helt eller till väsentlig del på minoritetsspråken, om någon i förvaltningsområdet begär detta.
- Att tillgodose den nationella minoritetens möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt som möjligt samråda med minoriteten. Detta gäller även barn och ungas rätt till inflytande.
- Att verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i minoritetsspråken.

3 Styrning

Nykvarns kommuns nämnder och styrelse är ansvariga för att uppfylla lagens krav inom sitt verksamhetsområde. Vissa delar av minoritetslagen är övergripande (exempelvis service på finska) och samtliga nämnder har därför ett ansvar för att kommunens skyldigheter uppfylls. Nämndens aktiviteter för att uppfylla lagens krav ska genomföras med befintliga resurser eller med stöd av statsbidrag.

3.1.1. Nämndernas ansvar

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar särskilt för att uppfylla:

- Rätten för äldre att få service och omsorg på finska och behålla sin kulturella identitet.

Utbildningsnämnden ansvarar särskilt för att uppfylla:

- Rätten till förskola på finska, vilket kan innebära förskola i annan kommun.
- Rätten till modersmålsundervisning, vilket kan innebära fjärrundervisning.
- Barn och ungas rätt till inflytande i frågor som berör dem.
- Främjandet av barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar särskilt för att:

- Synliggöra och stimulera den finska kulturen och det finska språket genom olika aktiviteter.
- Ta särskild hänsyn till barn och unga med finska rötter vid planering och utformning av kultur- och fritidsaktiviteter.

3.1.2. Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att:

- Det finns kommungemensamma rutiner för rätten till service på finska.
- Strategiskt arbeta för att det finns tillgång till personal med språkkunskaper, samt följa upp medarbetarnas språkkunskaper.
- Främjandet av den sverigefinska kulturen bland barn och vuxna.
- Uppfylla minoritetens rätt till inflytande i frågor som berör dem.
- Kartlägga den finska minoritetens behov vartannat år utifrån ett övergripande perspektiv och kommunstyrelsens uppdrag. Kartläggningen ska vara en integrerad del i förvaltningens verksamhetsplanering.
- Budgetplanering av förvaltningsområdets statsbidrag i samråd med minoriteten.

3.2. Mål och aktivitetsplaner

Kontoren ska integrera aktiviteter och mål kopplat till förvaltningsområdet i sina aktivitetsplaner.

De nämnder/verksamheter som särskilt nämns ovan ska varje år, i samband med budgetprocessen, meddela samordnaren vilka aktiviteter de planerar det kommande året och målen för dem. De ska också ange om de behöver tillskott från statsbudgeten. Kommunens samordnare fördelar därefter pengar utifrån aktiviteterna. Aktiviteterna ska samrådas och delges minoriteten.

Även övriga nämnder/verksamheter kan med fördel besluta om mål och aktiviteter för sitt verksamhetsområde samt om de behöver tillskott från statsbudgeten.:

3.3. Uppföljning

Nämnderna och kommunstyrelsen ska en gång om året följa upp sitt uppdrag inom förvaltningsområdet i årsbokslutet.

Nämndernas och kommunstyrelsens uppföljning ska delges minoriteten. Kommunstyrelsen har även ett övergripande uppföljningsansvar. Styrelsen ska fortlöpande följa upp nämndernas och sin egen verksamhet och åiterrapportera avvikelser till kommunfullmäktige.

4 Samråd

Kommunstyrelsen ansvarar för att samråd sker kontinuerligt och minst två gånger per år med den lokala sverigefinska minoriteten. Samråden ska vara öppna och deltagare behöver inte vara anslutna till någon förening för att få delta.

Ordföranden för samrådet beslutar om dagordning för samråd och tar initiativ till att bjuda in verksamhetsansvariga.

4.1. Minoritetens inflytande – samråd och dialog

Syftet att samråda med minoriteten inom förvaltningsområdet ska vara att minoriteten ges en möjlighet till reellt inflytande. Nykvarns kommun strävar efter att tillfråga minoriteten om dess åsikt i enskilda ärenden som berör den innan beslut har fattats (samråd). Kommunen och minoriteten ska även sträva efter en samverkande dialog som bygger på gemensamma intressen för att utveckla ett särskilt politikområde eller för att lösa ett gemensamt problem (dialog). Utöver formerna samråd och dialog tillkommer även information som en del av samrådsprocessen.

5 Samordnarens ansvar

En samordnare för finskt förvaltningsområde finns är anställd i kommunen. Samordnaren ansvarar för att rapportera till Länsstyrelsen hur statsbidraget för finskt förvaltningsområde använts och är kontaktperson för minoritetspolitiska frågor och frågor om finskt förvaltningsområde. Samordnaren bistår samrådets ordförande samt stöttar och vägleder verksamheterna i sitt arbete.

6 Metodstöd för samråd

Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen, antagen av Europarådets Ingo-konferens, 2009-10-01.

NYKVARNS KOMMUN

Besöksadress: Centrumvägen 24 A

Postadress: 155 80 Nykvarn

Telefon: 08-555 010 00

Fax: 08-555 014 99

www.nykvarn.se